

یافته‌های آنژیوگرافیک آسیب‌های شریانی در ترومای اندامها

مسعود نعمتی^۱ - حسینی نصرتی نیا^۲ - سولماز آصفی^۳

چکیده

زمینه و هدف: امروزه تروما از مشکلات شایع و سومین علت مرگ و میر در جوامع مختلف می‌باشد. بخش قابل توجهی از صدمات ناشی از تروما، بعلت آسیب‌های عروقی است. ایسکمی نسجی (کاهش خونرسانی نسجی) ناشی از آسیب‌های عروقی از فوریت‌های پزشکی تلقی می‌شود که در صورت تداوم، در طی شش ساعت، ایسکمی برگشت ناپذیر عارض می‌شود. لذا تشخیص زودرس و درمان سریع آسیب‌های عروقی حائز اهمیت می‌باشد. با عنایت به اینکه علل و نوع تروما و همچنین ضایعات حاصله در کشور ما در مقایسه با کشورهای پیشرفته، متفاوت به نظر می‌رسد، بررسی جامع آسیب‌های شریانی اندامها با استفاده از آنژیوگرافی - که روش انتخابی در این مورد است - می‌تواند مفید باشد.

روش تحقیق: در این مطالعه تمامی بیماران ترومایی که با احتمال آسیب عروقی از تاریخ ۸۶/۲/۱ لغایت ۸۷/۱/۳۱ به بخش آنژیوگرافی بیمارستان امام خمینی (ره) تبریز ارجاع داده شدند تحت آنژیوگرافی قرار گرفته و یافته‌ها به روش توصیفی مقطعی بررسی و نتایج با مطالعات مشابه در سایر کشورها مقایسه شده است.

یافته‌ها: از کل بیماران، در ۷۵ نفر آسیب عروقی در آنژیوگرافی تشخیص داده شد، که از این بین ۹۳/۷٪ را آقایان و ۵/۳٪ را خانمها تشکیل می‌دادند. شایعترین علت آسیب‌ها، حوادث ناشی از وسایل نقلیه موتوری (۹۳/۳٪) خصوصاً موتورسیکلت بوده است. شایعترین محل آسیب، ساق پا (۶۲/۲٪) بوده و همراهی شکستگی در ۸۶/۷٪ بوده است. شایعترین شکستگی همراه شکستگی دوپل ساق (۵۵/۴٪) بوده است. شایعترین رگ آسیب دیده، شریان تیبیال قدامی (۳۶٪) بوده و شایعترین نوع آسیب عروقی هم انسداد کامل شریانی (۶۲/۷٪) بوده است.

نتیجه گیری: آسیب‌های عروقی در مردان جوان ۲۰ تا ۳۰ ساله شایعتر بوده و عامل اصلی آن ترومای بلانت ناشی از تصادفات وسایل نقلیه موتوری خصوصاً موتورسیکلت می‌باشد. شایعترین محل تروما، ساق پا و شایعترین شریان آسیب دیده، شریان تیبیال قدامی می‌باشد.

کلید واژه‌ها: تروما؛ ایسکمی؛ آنژیوگرافی

افق‌دانش؛ فصلنامه دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گناباد (دوره ۱۵؛ شماره ۱؛ بهار سال ۱۳۸۸)

دریافت: ۱۳۸۷/۱۱/۸ اصلاح نهایی: ۱۳۸۸/۲/۱۹ پذیرش: ۱۳۸۸/۳/۴

۱- نویسنده مسؤل؛ استادیار، گروه آموزشی رادیولوژی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی تبریز

آدرس: تبریز- بیمارستان امام رضا- گروه آموزشی رادیولوژی

تلفن: ۰۴۱۱-۳۳۴۵۵۹۱-۰۴۱۱-۳۳۴۵۵۹۱ نمابر: ۰۴۱۱-۳۳۴۵۵۹۱ پست الکترونیکی: nematimasoud1@yahoo.com

۲- دانشیار، گروه آموزشی رادیولوژی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی تبریز

۳- پزشک عمومی، دانشگاه علوم پزشکی تبریز